

వార

మన కష్టసుఖాలకు తరచూ కారణమయ్యేది
మన మాట తీరే.

-షేక్స్పియర్

రాజకీయ గ్రహణంలో దేవుళ్లు!

ధారయ నుసన్నతి తే మామరూరగా, శబ్దే విశ్వాన్నా
లకు నిలయలంగా ఒకడను ప్రజాతరణ పొంది, దేదీప్యమానంగా వెలుగొందిన దేవాలయాల రాసరాసు దీనావస్థకు చేరుకుంటున్నాయి. అన్నీ ఉన్నా అట్టుదేవీభ్యో శని అన్నట్లు వేరంది కోట్ల రూపాలయ ఆహ్వానాలు నిత్యపూజలకు నేనొకరికీ, కనీసం దీపంపై దిక్కులేక, కళావిహీనంగా ఎన్నో అలయ జీర్ణావస్థకు చేరుకుంటుందేమో అందోళన కలిగిస్తున్నది. రాజకీయ అవస్థలలో కోసం దేవమంది, దేవాలయాలను, దైవభక్తిని దుర్వినియోగం చేసి దుష్టసంప్రదాయం ఆరంభమైవలది నుంచి దేవాలయ వ్యవస్థ వతసం ఆరంభమైందని చెప్పొచ్చు, పవిత్రమైన హిందూదేవాలయ వ్యవస్థలో రాజకీయ జోక్యం పెరుగుతున్న కొద్దీ దేవుళ్ళు, భక్తులకు కచ్చాల మరగుతున్నాయి. ఎవరు ఎంత తరచి గెజిట్టునా, ఎన్ని హెచ్చరికలు చేసినా, దేవుళ్ళ అస్తుల దుర్వినియోగం నివారించలేపోతున్నారని. అర్చి, భిక్షి వారూహితో, వందల తిని మనం హితో ఆరాధనా ఉంది పరిస్థితి, గతంలో ఎన్నో విదేశీ దాడులు ఎదుర్కొని మరెన్నో ఆట పోట్ల తట్టుకున్న దేవుళ్ళ జువ్వకు సృజనను దేహిదేవీలు, దుర్గాలకుని నియంత్రించలేపోతున్నారని వినిపిస్తున్నది. తెలుగు రాష్ట్రాల్లో దాదాపు ముప్పై అరేబియన్ల పైగా దేవాలయాలూ ఉండే అందులో నాలుగోవంతు దేవుళ్ళు నిత్యపూజలు అందుకోలేపోతున్నారని. అస్సలు నాస్థో ఉందేమో కాదు, మదరాసు నువ్వక్కల వరశ్రీ తిరిగి అపురూప శిల్పకళాఉండాలన్న దేవాలయ ప్రాంగణాల నుంచి విగ్రహాలను వెకిలింపకుపోతున్నారు. గుప్తదేవాల కోసం నిరాలంకంగా తత్వస్థాన జరుగుతున్నాయి. ఈ మూలా అప్పుడప్పుడు దేవాలయాల పట్టుబడినా అం తంత మాత్రం చర్యలు తీసుకొని చేతులు దులుపుకుంటున్నారు. కాక దేవుళ్ళ అస్సలు అన్యాయక్రొత్తమోహాన్ని, హితున్నాయి. తెలంగాణ రాష్ట్రం వరకు తీసుకున్నా రికార్డుల ప్రకారం దాదాపు తొంభైవేల ఎకరాలకుపైగా భూములు దేవుళ్ళకు ఉన్నాయి. ఇందులో ఏదీవేల ఎకరాలకుపైగా అన్యాయక్రొత్తమైనట్లు నమోదయ్యాయి. దేవుళ్ళ మానాసుని గురించడం కష్టమార్థంగా మారిపోయింది. దేవాలయాల్లో నిత్యపూజ కైంకర్యాల నిర్వహణ, అర్చకుల జీవనోపాధి కోసం సహకార, కాలేజీయ ప్రభువుల నుండి సామాన్య భక్తుల వరకు పద్దెమ్మవందలో భూములను విరాళంగా ఇచ్చారు. ఇప్పటికీ వాటి వివరాలు అస్తవ్యస్తంగానే ఉన్నాయి. మరికొన్ని భూములకు సంబంధించి వివిధ స్థాయిలో న్యాయవివాదాలలో వివాదాలు కొనసాగుతున్నాయి. ఇంకొకవర్గ ఆక్రమించుకునేందుకు కూడా ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి.ఇంత జరుగుతున్నాదేవుళ్ళ అస్సలును పరిస్థితి అంతవాళ్ళని దేవాలయాల శాఖ కానీ, వాలకుల కానీ అంతగా వట్టింపజేయలేదనడం దురదృష్టకరం. జీతభత్యాలపై ఉన్న దీర్ఘ దేవుళ్ళ అస్సలుపై

అంతం లేదని అనలు దేవాలయాల భూములు ఎన్ని? భవనాల ఎన్ని? ఎవరు అధీనం ఉన్నాయి? వాటిపై రాష్ట్రానికి రాష్ట్రానికి ఎంతో ఎంత వస్తున్నది? తదితర వివరాలు దేవాలయాల శాఖ వద్ద స్పష్టంగా లేవనెడిచివున్నాయి. తిరిగిని నా రకరకాల కారణాలతో నేరు మిమ్మలు. గతంలో ఈ భూములకు రికార్డులు ఎంతో వక్రస్థాయిలో నిర్వహించేవారు. ఆదాయం, ఖర్చులు ఇతర వివరాలన్నీ నోట్ చేయడంతోకా జమఖాబుల్ రూపంలో తనిఖీలు కూడా నిర్వహించేవారు. ఎప్పుడు రికార్డులు ఏమైనా నష్టమైనా సాధారణంగా అవి ఏ మేరకు వ్యాపకమైన ప్రశ్నకలెదు. దేవాలయ భూములకు సంబంధించి నిజాం కాలంలో ఒక నిర్ణయించిన వక్రతల్లె నమూన ఆయ్యేది. హైదరాబాద్ మిర్జాఅలీ కీండ్ 1349 ఫళ్ళీ నుండి తెలింగాణలో మొత్తం దేవాలయ భూములు వాటిపై వస్తున్న ఆదాయం పరిశీలించేవారు. ఆదాయ ఖర్చులకు సంబంధించి పరిశీలన నమూన చేసేవారు. ఆర్థిక స్థాయి అధికారంలో పరిశీలన కూడా జరిగేది. తిరిగిని నమూన మూత్రాలతో చేసినట్లు తెలిగా శిక్షలు తీర్చుంగా ఉండేది. అప్పటి వరకు అనంతం ఉన్న ముద్రాని యానాస్ ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆవరతకు అనంతం కూడా కొనసాగించారు. 1966లో 17/66 వట్టె ద్వారా తెలంగాణ,ఆంధ్ర దేవాలయాల శాఖలను కలిపేసినారు. అప్పటివరకు అంతో ఇంతో రికార్డులు ఉండేవి. రానురాను భూములు అన్యాయాలకు కావడం, ప్రజాసజలు పెరిగినావం వట్టె వరకేటి అయిన తిమ్మిం ది. హైదరాబాద్ నడిబొడ్డులో ఆత్మతల విలువైన వందలాది ఎకరాలకుపైగా భూమిని తొల్లెతేముద్ది నంవత్తు రాది ఒక కంపెనీ నామమాత్రమే లీజుకు ఇచ్చారు. అయితే ఆ కంపెనీ ఒప్పందాలు ఉట్టెంబడిచి వేరింగా రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారం ప్రారంభించడంతో ప్రజలు పెద్దఎత్తున ఆందోళన దిగిందో న్యాయస్థానం దృష్టికి వెళ్లడంవారు శాఖ తీసుకున్నది. సుప్రీంకోర్టు వరకే నడిచిన ఈ కేసు లో భూమి దేవాలయాలశాఖ పరమమై. అయితే ఇప్పుడు భూమిపై కొందరు పెట్టెలు కన్నేసినట్లు ఆరోపణలు వస్తున్నాయి. ఇక్కడ అక్కడ అని కాదు ఎక్కడో డైరెట్ అక్కడ భూములను ఆక్రమించుకొనేయకు నిత్యం ప్రయత్నాలు జరుగుతూనే ఉన్నాయి. భట్టలు సమర్థించుకునే కాను కలెక్టర్ కూడా ఆక్రమించుకునే కన్ను వడి వట్టెగారి మళ్ళీ స్తున్న సంఘములను కూడా తరచుగా జరుగుతున్నాయి. ఇక దేవుళ్ళ హుండీలకు కూడా కన్నాలు పడుతున్నాయి. ప్రపంచంలోనే అగ్రగణనంలో ఉన్న తిరుమల తిరుపతి వెంకటేశ్వర కుడా అవినీతివరలు నడిచి పుండుతున్నారోకాదు తున్నారు. ఇదే వట్టెగారి కొనసాగితే ఈ నిర్వాహం చూసి తాము భట్టలే నమ్మరుమని కంటలున్న కానుకున నడ్చినిర్వహించు కావడం లేదని ప్రజలు విశ్వస్యపై పరిశీలి ఎప్పుడైనా దాదాతీస్తుందో పాలకులు ఒక్కసారి విజుతతో ఆలోచించాలి.

ఆ లక్ష్యాల పట్టు ఎటుపోయాయి?

ఓటరు జాబితా ఎంత చిన్నదైందన్నది విజయవాణి కిలోమానం కాదు. అర్హత లేని ఒక్క పేరు కూడా లేకుండా, అర్హత ఉన్న ఒక్క ఓటరు పేరుకూడా మిసికాకుండా ఉండే జాబితానే నిజమైన, శుద్ధమైన ఓటరు జాబితా. ఈ నెల 17న వెలువడే డ్రాఫ్ట్ జాబితా నుంచి అక్టోబర్ 19న వచ్చే తుది జాబితా వరకు ప్రతి దశలో ఈ సూత్రాన్ని కాపాడాల్సిన బాధ్యత ఎన్నికల యంత్రాంగం పైనే ఉంటుందా ప్రతి పోరుదీపైనూ ఉంది. ప్రజాస్వామ్యంలో ఎన్నికల రోజు కర్కారం నిలబడటం మాత్రమే పొరువే బాధ్యత కాదు. తన పేరు ఓటరు జాబితాలో ఉందో లేదో చూసుకోవడం కూడా అంతే ముఖ్యమైన బాధ్యత. 73వ అమెరికన్ వ్యవస్థాపక సంవత్సరం నాల్గవ సేవకున్న ప్రతి ఓటరు అనుభవతరం కావాలి. ఓటరు ఓటరు పేరు లెగిలియిన తర్వాత ఎన్నికల సమయంలో అంకోశం చెందడంకంటే, డ్రాఫ్ట్ జాబితా వచ్చినప్పుడే తన హక్కును నిర్ధారించుకోవడం మంచిది ఎందుకంటే ఓటా కేవలం ఒక గుర్తింపు కాదు.

అది ప్రజాస్వామ్యంలో పౌరుడి స్వరం. ఆ స్వరం జాబితాలో ఉండాలి.

లంగాణలో స్పెషల్ ఇంటెన్సివ్ రివిజన్ నరీ) ప్రజలకు లీకర్ల దళకు చేరుకుంది. ఓటర్ల జాబితాను ఘోషణగా పరిశీలింది, అప్రవృత్త చేస్తూ పౌరదీక్ష ఓటు చక్రవర్తి అండ్ డేరా చూడటం ఈ ప్రక్రియ ప్రధాన దక్షిణం. అయితే తాజాగా వెలువడుతున్న గణాంకాలను మార్చి రాజకీయ పరికల్పం నేనీ కాకుండా సామాన్య ప్రజల్లోనూ తీవ్ర చర్చకు దారితీస్తున్నాయి. రాష్ట్రపాఠశాల నుంచూ 73 ఆర్డర్ల ఓట్లు జాబితా నుంచి ఇయమపడినట్లు తెలుస్తుండటం స్థానికాల వరకూ ముండా కొద్దిపాడేయలేని అంశం. ముఖ్యంగా గ్రామీణప్రాంతాల్లో న్యాయ వక్రమం కూడగా, ఉడకగా, పట్టణ ప్రాంతాల్లో తక్కువగా ఉండటం మరింత ఆందోళన కలిగిస్తోంది. తెలంగాణలో ఓటర్ల జాబితా ప్రత్యేక సమక్షకు సంబంధించిన ప్రక్రియలో భాగంగా ఎనిమిదవేసీ ఫారాల పంపిణీ, సేకరణ, పరిశీలన, డిజిటైజేషన్ల వంటి ఓటర్ల దళకు కొనసాగాయి. దాదాపు 47% పాఠశాలలు ఎనిమిదవేసీ ఫారాల డిజిటైజేషన్ ప్రక్రియ సాగనట్లు అధికారులు వెల్లడించారు. ఈ ప్రక్రియలో ఓటర్ల నుంచి పచ్చిన వివరాలను ప్రస్తుత ఓటర్ల జాబితాలోకి సరిదిద్దారు. ఒకే పక్క పేర్లు వచ్చిన కంటే వచ్చిన పేర్లు పట్టి ఉన్నాయా, మరణించిన వారి పేర్లు కొనసాగుతున్నాయా, శాశ్వతంగా వలస వెళ్లిన వారి పేర్లు ఉన్నాయా వంటి అంశాలను పరిశీలించడం జరిగింది. జిల్లాల వారీగా చూస్తే యాదాద్రి భువనగిరి జిల్లా అత్యధికంగా 94.30 శాతం స్థాయిలో ఎనిమిదవేసీ ప్రక్రియను పూర్తి చేసినట్లు వివర స్థానంలో 58.58 శాతంలో నిలిచినట్లు తెలుస్తోంది. ముఖ్యంగా గ్రేటర్ హైదరాబాద్ పరిధిలో ఓటర్ల సంఖ్య గణనీయంగా తగ్గడం ఇప్పుడు ప్రధాన చర్చనీయంఅంశంగా మారింది. పరిధిలో ప్రజలూ ఎనిమిదవేసీ ప్రక్రియను ఎక్కువగా పూర్తిచేశారు. పట్టణాల్లో ఆశించిన స్థాయిలో స్పందన లేక రోహదం ఇందుకు ఒక కారణంగా కనిపిస్తోంది. అయితే ఇక్కడే వలస ప్రజల్ని మొదలపెట్టడం. జాబితా నుంచి తొలగించబడుతున్న వారో నిజంగా అర్హులేని వారోతేమిటాగా నానందరాజు అర్జున్లనప్పటికీ తమ విమలా నమర్చించలేకపోయిన వారి ఎంతమంది? ఈ రెండు అంశాల పచ్చత తేడాను స్పష్టంగా గుర్తించడం అత్యంత కీలకం. ఓటర్ల జాబితాను శుద్ధి చేయడం ప్రజాసామాన్యానికి అనువంశిక. కానీ శుద్ధి చేసేటలో ఒక్క అర్హుడి ఓటు చూడగా అన్యాయంగా తొలగిపోతూఉంది. ప్రత్యేకించి హైదరాబాద్ వంటి మహనగరల్లో, సమగ్ర మరీతం సంక్లిష్టంగా ఉంటుంది. ఉపాధి, విద్య, ఉన్నతవిద్య కోసం ఒక ప్రాంతం నుంచి ఒకటి ప్రాంతానికి ప్రజలు తరచూ వలస వెళ్తుంటారు. అదై ఇక్కడో నివసించే వారి సంఖ్య ఎక్కువ. ఒకే కుటుంబంలో కొందరు ఒక నగరంలో, మరికొందరు మరో ప్రాంతంలో ఉండే వర్సికృతి కూడా ఉంటుంది. ఇలాంటి సందర్భాల్లో చిరునామా

తిప్పర్తి శ్రీనివాస్

మార్పు, తాత్కాలిక వలస, శాశ్వత వలస మధ్య తేడాను గుర్తించడం అధికారులకు పెద్ద సవాల్. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో మాత్రం కుటుంబాలు, స్థానిక సంబంధాలు, స్థిర నివాసాలు సృష్టంగా ఉండటంతో ఎనిమిదేళ్ల ప్రక్రియ సులభంగానేగా సాగి ఉండవచ్చు. పట్టణ ప్రాంతాల్లో ప్రజలు పనులకు వెళ్లిపోవడం, అద్దె ఇళ్లలో మార్పులు, అవగాహన లోపం, పాఠశాల అందరకపోవడం లేదా సమర్పించరకపోవడం వంటి కారణాలు ప్రభావం చూపి ఉండవచ్చు. అందువల్ల గ్రామాల్లో అధిక స్పందన, పట్టణాల్లో తక్కువ స్పందనను కేవలం ప్రజల

సప్తవర్ణంగా చూడటం సరైనది కాదు. ఇక సుమారు 73 అక్షర ఓట్లు జాబితా నుంచి బయటపడవలసినవూయితోఅంతరితరమునకు సన్నుతమైనది. ఓటుదారు జాబితా నుంచి తొలగించబడిన ప్రతి ఒక్క మేనకల ఒక వ్యక్తి ఉంటాడు. ఆ వ్యక్తి ఒక కుటుంబం సభ్యుడు. ఒక ఓటు అంటే కేవలం ఒక సంఖ్య కాదు, అది రాజ్యాంగం కల్పించిన రాజకీయ వాక్కు. ఎన్ని కాలం నుంచునో ఆ వాక్కును వినిపించుకో అంతకాలం కోర్కోలే, దాని ప్రధానం వ్యక్తిపైనే కాకుండా మొత్తం ప్రజాస్వామ్య ప్రక్రియపై వదులుంది. అందుకే ఈ ప్రక్రియలో పాఠదర్శకత అంతంతో అవసరం. కనీస 17న డ్రాఫ్ట్ ఒకదాని జాబితా విడుదల అవుతున్న సమర్థంలో ప్రజలకు తమ పేర్లు జాబితాలో ఉన్నాయా లేదా అన్నది తెలుసుకునే అవకాశం కల్పించాలి. పేరులేకపోతే అభ్యంతరం లేదా క్లెయిమ్ దాఖలు చేసుకునే విధానం గురించి విస్తృత ప్రచారం చేయాలి. గ్రామంలోనే కాకుండా పట్టణాలు, ఆంధ్రప్రదేశ్ లో నమ్మదాయాలు, బస్టేలు, వలస కార్మికులు నివసించే ప్రాంతాలు, ప్రత్యేక అభివృద్ధి కార్యక్రమాల నిర్వహించాలి. అంతే కాదు, డ్రాఫ్ట్ జాబితాలో పేరు తొలగించబడిన ప్రతి ఒక్కరుకు సాధ్యమైనంతవరకు శాంతిగాని స్పష్టంగా తెలియజేయడం అవసరం. ఒకవ్యక్తి మరణించాడని భావించి పేరు తొలగిస్తే, దానికి ఆధారం ఏమిటో ఉండాలి. వేరే ప్రాంతానికి శాశ్వతంగా మారిపోయాడని భావించి, ఆ నిరాధార ఎలా జరిగిందో వెల్లడించాలి. ఒక వ్యక్తి రెండు పేర్లు ఉన్నాయని ఉన్నట్లు గుర్తిస్తే, సరైన విధానంగా ఏదో నిర్ణయించుకున్న

కాశీలో చర్మ తీసుకోవాలి. ఎన్నికల సమయం, జిల్లా యం
త్రాంగం, బాతో స్నాయి అధికారులకు కూడా వందలకంటే కీలక
పాత్ర పోషించాలి. రాజకీయ పార్టీలు విమర్శ కేంద్రంలాగా
అనుకరణంగా ఉన్న పేర్లు మాత్రమే కాపాడాలని కాకుండా,
అర్హతను ప్రతి ఓటరి హక్కుగా కాపాడేందుకు నిర్మాణాత్మక
కాదు వ్యవహారించాలి. ఓటర్ల జాబితా శుద్ధి రాజకీయ
ప్రయోజనాలకు అతీతంగా జరిగేలా ప్రక్రియ, అక్టోబర్
19న తుది ఓటర్ల జాబితా వెలువడనుండంతో ఇప్పుడు
అందుకు దృష్టి పెట్టాలి. జాబితాపైనే ఉంది. ద్రాఫ్ట్ జాబితా నుంచి
తుది జాబితా వరకు వచ్చేకాలం అత్యంత లెటరీకా, చురుకు
లో వచ్చే అత్యంతకాలం, క్లెయిండు, సవరణలను అధికారుల
ని నిష్పక్షపాతం ప్రతిబింబింపాలి. తుది జాబితా తయారీ
యేమిటాగా పరిశీలింపాలి. అది అర్హుడి ఓటువారి రక్షించబడిందా
లేదా అన్నది ప్రధాన ప్రశ్నగా ఉండాలి. ఓటర్ల జాబితా
లో ఆక్రమంగా చేర్చిన పేర్లను తొలగించడం ఎంత ముఖ్య
మో, అత్యంత ఓటర్ల పేర్లు తొలగిపోకుండా చూడడం
అంతంతలే ముఖ్యం. దొంగ కట్టిన తొలగించాలనే ఉద్దేశం
లేని నిజమైన ఓటర్లకు కూడా జాబితా నుంచి తొలగిస్తే అది
శుద్ధి కాదు హక్కుల హరింపు అవుతుంది. అదే సమయం
లో నకిలీ, దుస్వినోకే, మరణించింది, కాళ్ళకాండా వలన వైశ్చి
వ్యక్తుల పేర్లు తొలగిస్తే, తొలగిస్తే అది కూడా ప్రజాస్వామ్యానికి
ప్రమాదమే. కాబట్టి సరైన అనుమానంతో చూడాలి న అవ
సరం లేదు. కానీ గుడ్డిగా స్వాగతించేలా ప్రజలకే అవకాశం
లేదు. ఇది ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థను మరింత బలవంతం
చేసే ప్రక్రియగా మారాలి. దానికి ప్రతిబంధ భాగస్వామ్యం
అధికారుల నిష్పక్షపాత వైఖరి, రాజకీయ పార్టీల బాధ్యతా
యుత సహకారం కూడా తప్పనిసరి. విరివిడి ఓటరు
జాబితా నుంచి చిన్నస్థాయిని విజయవంతం కోలమారు
కాదు. అత్యంత లెని ఓటర్ల పేరు కూడా లేకుండా, అత్యంత
ఓటర్ల ఓటరు పేరు కూడా మిగిల కాకుండా ఉండే జాబితానే
నిజమైన ఓటర్లను ఉంటు జాబితా, ఈ నెల 17న వెలువడ
ద్రాఫ్ట్ జాబితా జరిగి అక్టోబర్ 19న వచ్చే జాబితా నుంచి
తుది ప్రతి దశలో ఈ సూత్రాన్ని కాపాడేలా బాధ్యత
ఎన్నికల యంత్రాంగంపైనే కాకుండా ప్రతి పార్టీపైపై
ఉంది. ప్రజాస్వామ్యంలో ఎన్నికల తీర్మానాల నిలబడటం
మాత్రమే పొరుడి బాధ్యత కాదు. తన పేరు ఓటరు జాబితా
లో ఉందో లేదో చూసుకోవడం కూడా అంత ముఖ్యమైన
బాధ్యత. 73 లక్షల పేర్లు బయటపడతూన్నాయన్న వార్తల
నేపథ్యంలో ప్రతి ఓటరు అప్రమత్తం కావాలి. ఒకసారిపేరు
తొలగిపోయినంత తర్వాత ఎన్నికల సమయంలో అదొకస
చెందడం కంటే, ద్రాఫ్ట్ జాబితా వచ్చినప్పుడే తన హక్కును
నిర్ధారించుకోవడం మంచిది. ఎందుకంటే ఓటు కేటం ఒక
గుర్తింపు కాదు. అది ప్రజాస్వామ్యంలో పొంది స్వరం.
ఆ సరం జాబితాలో ఉంది. ●

అపోహలతోనే... మూఢ విశ్వాసాలు!

ధనిక సాంఘిక యుగంలో సమాంతరంగా మానవ జీవన విధానాల్లో ఆధ్యాత్మిక చింతనలో పాటు అలాగే మనస్సు అనేక విశ్వాసు గురించి వాస్తవికతను తెలుసుకున్నందున అధిక ఆవేశంగా నేటిసమాజంలో గౌరవస్థాపించబడింది. తరచుగా విద్యన ఆశాపరమైన పాఠాలకు సంబంధించి దేవాలయాల వెళ్లి కొండరుకుండలో పూజలు చేసినప్పటికీ వారు రామదేవాలయం, వింధియాండు, అది నిజమేనా కాదు అనే అంశాలను వక్రస్థానంపై ధోరణి కలిగి ఉంటే కాదు అలాగే వాస్తవ సమస్యకాల్లో జనాల్లో సైనికంగా జీవించే జాతిలో అంతా ఒకటి అంశంపై సమాజం నడుపుతుంది. అందుకు సమాజంలో ఎవరినీ పూజించే విశ్వాసాలు వారివి. అందుకే జీవితం తెలుగుజాతిలో ఒకరికొకరు క్షుద్రపూజలు అంటే వర్షం కుససాగుతుంది. అది కూడా సమాజం జనాల్లో మధ్య జీవించే అంశాలు కాకుండా క్షుద్ర పూజలు మంత్ర తంత్రాలు జరిగివున్నప్పుడు నాయకులు పర్యవేక్షకులుగా విధానం విస్తరించిన సమాజంలో వినిపిస్తుంది. మానవ జీవన సరళిలో మూడవ విశ్వాసాలు నాలుగో చెప్పవచ్చుంది చేతబట్టులు అంటే క్షుద్రపూజలు.

రాణిచెట్టి స్వామి కుమార్

మంత్ర తంత్రాలు రాంచేసిన కర్నాటకంబువంటి విశాఖపాళువు ఇప్పటికీ ఇలా ఆధునిక నాగరిక జీవన విధానాలతో కలిసిపోయి ఉన్నాయంటే అతిశయోక్తి కాదేమో. ఎక్కడైనా ఇంటికి దాసులనియి వాటి చేసుకొన్నప్పుడు ప్రజలకు సహజంగా ఈ అంశాలపై ఆసక్తి జాగ్రత్తయింది. సాధారణంగా గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో క్షుద్రపూజలు మంత్రతంత్రాలు అంటే చేతబడి రాంచేసే వ్యక్తులపై విపరీతమైన విశ్వాసాలు గోచరిస్తూ ఉంటాయి. ఇలాంటి విషయాలపై ఆసక్తి గ్రామాల్లో కొందరు క్షుద్రపూజలు చేస్తున్నారంటే ఆసమానాలతో అలాంటి వ్యక్తులపై హింసాత్మకదాడులు తరచూ జరుగుతుంటే ఉన్నాయి. సామాన్యంగా క్షుద్రపూజలు చేతబడులునేచేటి జానకీ జీవనవిధానంలో నమ్మకదైనవి కాకపోయినా మానవ జీవన పూర్వోపశ్రో ఇలాంటి అంశాలు మానవుని బలహీనతనైన మనసులకు మరింత ఆదోక్షన కలిగిస్తుంటాయి. అయితే మనస్థైర్య వచ్చినప్పుడు దానికి పరిష్కారం దొరకనప్పుడు ఏదో అతితీ తీ ఉందని దానికొక కారణమైన

[illegible]

ప్రశ్నించే గొంతుకగా 'బొద్దింకల్లు ఉద్యమం'

**మేకరి
దామోదర్**

పతనము నిర్వహ్యం చేసే
భవిష్యత్తును కోరుపి
నట్టే. వారి ఆశలకు దిశ చూపేదే దేశ
భవిష్యత్తుకు బాట వేసినట్టే! అనే
మాట అక్షరాస్య నిజమవుతున్న సమ
యం ఇది. దేశ జనాభాలో యువత
వాటా గణనీయంగా ఉన్న మనదేశం
లో వారి చేతిలో ఓటమిపాత్రను కాదు
ప్రస్థించేకట్టే, డిజిటల్ వేదికలు, సామా
జిక వైబ్లెస్ కం కూడా ఉన్నాయి. ఒక
సారి మన దేశం పైకి పోయే సరికి

లేక సాధారణ హామీలకే పరిమిత మవుతుంది? అన్నదే ఇష్టమైన కీలకంగా మారతోంది.కేరళ యువతకు విద్య సౌకర్యం వెంటనే ఎదురవుతుంది అతిపెద్ద ప్రశ్న తర్వాత ఎది? అన్నదే. పదుమూడున్నా ఉద్యోగం దొరకడం కష్టమే వందం, ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలు కోసం ఏకతరబడి ఎదురుపాడాలి రావడం, నోటికేమిమనవరకేలువలెలింలా మున్న అంతలేని జాహుం యువతలకే అసహనాన్ని పెంచుతున్నాయి. అందు లోనూ ప్రభుత్వం లీకులు బరితెగ కష్టపడే దివెన విద్యార్థి నమ్మకం ఒక్కసారిగా కుప్పకూలుతుంది. వరక్ష రాయలకే ఉజ్జు, నమయం, శ్రమ మూత్రవేసాయి. యువత శక్తివంతం కాదు కదా కర్మా ముగియకపోయినా వరితెగ

సమాచారం తెలుసుకుంటున్నారు. ప్రభుత్వ నిర్ణయాలను ప్రతిఘిస్తూన్నారు. తమ సమస్యలను దేశవ్యాప్తంగా చర్చకు తీసుకువస్తున్నారు. 2026లో విద్యార్థి ఉద్యమాలను కేవలం పరిష్కారమవుతున్న పరిమితం కాకుండా ఉద్యమంతోనే మిగిలత ప్రతిఘోషిస్తే ప్రతిబింబంగా మారాయి. నిరుద్యోగం, పక్షి పారచ్యుత, విద్యా అంతాళాలు, భవిష్యత్తు భద్రత వంటి అంతాళాలు రాజకీయ చర్చలో బలంగా వచ్చాయి. ప్రతిపక్ష పార్టీలు కూడా పేరిటే లీకులు, నిరుద్యోగం, ఉద్యోగాభ్యర్థుల సమస్యలను ప్రధాన రాజకీయ అంశాలుగా ప్రయత్నిస్తున్నాయి. ఇక్కడే రాజకీయ పార్టీలకు అసలు పర్యవేషం ఉన్నట్లుగా చెప్పవచ్చు. కేవలం ప్రజల అసంతృప్తిని అదుపు చేసేందుకు ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తున్నట్లుగా చెప్పవచ్చు.

ఉత్సవాలూ జరిగేవి. ఇప్పుడు సమస్య తమ జీవితాలలో విస్తారాన్ని చెందుతోంది అవేసిన వెండిన యువతే ప్రజాస్వామ్య పద్ధతీలో రాజ్యాంగం బట్టంగా, రాజ్యాస్వామ్య పద్ధతీ చేమూని న్యాయంగా ఉద్యమానికి శిథిలం చదుతోంది. ప్రజాస్వామ్య పాలనలో రాజకీయాల్లో తప్పులు చేస్తే వాటి పరిష్కారాలు లక్షల, కోట్ల మంది అసహనంతోబాటి వస్తుంది. మన ప్రజల అసహనం పైలంపై పాలనలో అసౌకర్యం రాజకీయ ఉద్బివిత్యం కోసం పాలన చేయకూడదు. ప్రజాపాలన అసౌకర్యంతోనే స్థాయిలలో ప్రజలూ నిమిత్తత అభివృద్ధి సాధించాలి. అలాకాకపోతే, అది ప్రజాస్వామ్యం అనబడదు. నిరంతరం అప్రమత్తంగా ఉంటేనే స్వేచ్ఛను కాపాడకగల గూఠం. మనదేశంలో జైల్లోనే పరీక్షల నిర్వహణ లోపాలు, ప్రకృత అపాయనాలు లేకుండా, ఫలితాల్లో జాప్యం, ఉద్యోగ నిరూపకాలూ అసంగతం పరిణామాలతో దేశభావ్యంగా విస్తారంగా ఉద్యోగార్థుల్లో పెరుగుతున్న అసంతృప్తి ఉద్యమానికి నిదర్శనం. 2026లో పరీక్షా సంస్కరణలను దివాలానే చేసాజరిగిన యువత ఉద్యమాల నేపథ్యంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం పరీక్షా వ్యవస్థను సమూలంగా సంస్కరించాలనే మనదేశ నేతలకే 'నేతృత్వంలో ఉన్నతస్థాయి టాన్సింగ్ ఫోర్స్ ను ఏర్పాటు చేసింది.పరీక్షల్లో పాడు పరీక్షకాక, విస్తృత అసంతృప్తి, సాంకేతిక పరిమోగం పెంచే దాడుల వ్యవస్థ, నిరీక్షల అవకాశాలకు పాల్పడే వారై 2026 సవరణలు చేసిన పట్లంలో శిక్షలు తీసినతరం చేశామని ప్రధాని ప్రకటించాడు. ఈ నేపథ్యంలో 'ఆగస్టు 15న ఎర్రతొట్ల నుంచి ప్రధానమంత్రి చేసే స్వాతంత్ర్యదినోత్సవ ప్రసంగంపై యువతలో పాటు దేశభావ్యంగా అన్ని మార్గాల ప్రజల్లో రాజకీయపార్టీల్లో ఉన్న నిలబడి, ఉపాధి, ఉద్యోగ నిరూపకాలు, పరీక్షా సంస్కరణలు, నైపుణ్యాభివృద్ధి, దేశ సమగ్రాభివృద్ధి తోడ్పడే అంశాలపై సుప్రసన్న కారాగరణం ఉలుయం?

ఉద్యోగం వస్తుందనే నమ్మకం కంటే ముందు న్యాయంగా

పరీక్ష రాస్తే నా ప్రతిభకు గురిపై లభిస్తుందనే నమ్మకం కలగాలి. ఈ నేపథ్యంలో కేంద్రం పరీక్షల్లో ఆగ్రహాలకు అడ్డుకట్ట వేయడానికి చట్టపరమైన వ్యవస్థను మరింత బలోపేతం చేయాలనే ఉద్దేశంతో 2026 వచ్చే సంవత్సరంలో పరీక్ష వల్తీయలో మోసాలకు, ఆగ్రహాలకు లోకులకు పాలె డిలే 5-10 ఏళ్లు జైలు శిక్ష కనీసం రూ. ఒక కోటి జరి మానా విధించే కఠిన నిబంధనను చేర్చాలి. అయితే చట్టాలు చేయడం ఒక్కటే సరిపోదు. వాటి అమలు సరద్ధం దీగా ఉండాలి. పరీక్షా నిర్వహణలో ప్రతి దశలో జవాబు దారితనం, సాంకేతిక భద్రత, స్వతంత్ర పర్యవేక్షణ, వేగపం త్తమైన దర్యాప్తు ఉండాలి. చేతులు కలాక అకలు బట్టుకు న్నట్లు కాకుండా...సమస్య తలెత్తక ముందే నివారణ చర్యలు గడుపులో విడుదల చేయడం, అభ్యర్థుల ఫిర్యాదులకు ప్రత్యేక వ్యవస్థ ఏర్పాటు చేయడం వంటి చర్యలు అత్యవస రం. ఇప్పటి జైలలోని యువత రాజకీయాలను కేవలం నభలు, నభలు, డోస్టర్లు, ప్రసంగాలు ద్వారా మార్తమే పడుడం లేదు. సోఫా మీడియా, డిజిటల్ మీడియ ద్వారా

స్థూల చూడకుండా, పాలెంలో భాగస్వాములుగా చూడాలి. వారి ప్రశ్నలకు సమాధానం చెప్పాలి. స్వాతంత్ర్యం అంటే కేవలం పోలీస్ పాలన నుంచి విముక్తికరమే. ప్రతి యువకుని డిక్టీ తన ప్రభుత్వ తగిన అవకాశం లభించడం, ప్రతి విద్యార్థికి న్యాయమైన పరీక్షావ్యవస్థ ఉండడం, ప్రతి ఉద్యోగికి గౌరవ పారదర్శక నియమాలు ప్రక్రియ అందుబాటులో ఉండడం కూడా స్వాతంత్ర్యార్థి అర్థాన్ని ఇస్తాయి. అయిన వల్ల ఈసారి స్వాతంత్ర్యం కష్టం దీనికేళ్ళు వ సందేహంలో యువతకు సుస్థమైన దిశానిర్దేశ అవకాశం. ప్రభుత్వ ఉద్యోగాల శాఖ లపై పారదర్శక సమాచారం, నియమాలుకాలని నిర్దిష్ట క్యా రిందర్, పరీక్షా సాంకేతికతల కాలపరిమితి, షేడర్ లీకు లపై కఠినపరచులు, నైపుణ్యాభివృద్ధికి మెరుగైన అవకాశాలు, ఆగెంబి డివీల విస్తరణ, పరిశ్రమలకు అనుగుణ మైన విద్యా విధానం రాపాలి. తదితర అంశాలపై అవగత భావుక, సుస్థమైన కార్యాచరణ ప్రకటించాలి. అదే నయ యంలో దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థపై కూడా ఒత్తిళ్ళు ఉన్నాయి. స్వాతంత్ర్య దీనికేళ్ళు నయదర్శక ఎల్లరేఖా నుంచి వినిపించే ప్రతి ముఖం ఉండడం, దేశ ప్రజలు చెవిలు పెట్టకర్చుగని ఎదు రుచూస్తోంది. ఆ ముఖల్లో ఉద్యోగానికి భరోసా, పరీక్షలకు అవగతతకు, నియమాలుకాల పరిమితి, పాలనలో జవాబుదారితనం నిశ్చిన్తే యువత, ప్రజల్లో విశ్వాసం మరంత బలపడుతుంది. లేకపోతే హామీలకు అమలుకు మధ్య పెగురుతున్న అంతరం పెంచడం అసంభవమి కాజ్యం దీని ప్రమాదం ఉంది. అంతేకాదు భారత యువ నియోగిణాలు కూడా మారనున్నాయి. యువతను కేవలం ఓటు మోకరంగా చూసే రాజకీయాల కాలం ముగిస్తోంది. తమ భవిష్యత్పై నిర్భయ తీసుకునే తరంఅభివృద్ధిస్తోంది. ఆ తరం ఆశయాలు, ఆకాంక్షలు నెరవేరుస్తున్నై దేని లి భారత దేశ రాజకీయ దిగజేసును నిర్వయస్తాయి. ●

ప్రతిభావంతుడు సమద్రవ్య గట్టులాంటి వాడు, అలల వంటి సమస్యలకు వెనుతిరిగిపోడు.

బి.ఎడిసన్

ప్రస్తుతమున్న అవకాశాన్ని
వాడుకోలేని వారు, ఎన్ని
అవకాశాలిచ్చినా ఏమీ
చేయలేరు.

జార్జి ఇలియట్

ప్రజావాక్కు

యదుద్ధాతో జిడిపి వతనం

అమెరికా ఆదర్శవ్యవస్థ దోనార్లీలంవో ఇలాన్ అబు సామర్స్యం పూర్తిగా నిర్దేశ్యమయ్యే వరకు సైనిక చర్యలు కొనసాగడానిలో ప్రతీదినదండు మధ్యప్రాచ్యాన్నియో మరోసారి ఉద్ధర్ణంకో కేంద్రంగా మార్చింది. ఇది కేవలం రెండు దేశాల మధ్యయుద్ధం మాత్రమేకాదు, ప్రపంచంపై భద్రత, వాణిజ్యం, మట్టమందులు, ప్రవేశాలు, ఆర్థిక వృద్ధిపై ప్రభావం చూపుతున్న అంతర్జాతీయ సంక్షోభం. ప్రపంచ చమురు రవాణాలో దాదాపు ఇదో ఒకే వనం చోర్యంతో జలసంధి గుండా సాగుతుంది. ఘర్షణ తీవ్రతతో బ్రిటన్ నుండి చమురు ధర బ్యారెల్స్ 65-68 డాలర్ల నుంచి 80-82 డాలర్లకు పెరిగింది. దీంతో రవాణా, విద్యుత్తు ఉత్పత్తి, ఎరువులు, పెట్రోల్ సరఫరానాలు, విమానయానం రంగాల్లో వ్యయం పెరిగి చరిత్రకల్పాలు ఉద్ధర్ణం మళ్లీ అధికమవుతున్నాయి.వరిత్యలు మరోవైపు దిగిజారితో ఈ సస్పం 3.5 డిబియన్ డాలర్లకు చేరి ప్రపంచం ఉంది.

హెచ్.ప్రతాప్, శ్రీకాకుళం

మధ్యం దుకాశులను ఎత్తివేయాలి
 శనివారాడు ప్రభుత్వం ప్రాధానమంత్రి, విద్యాసంస్థలు, శివసంస్థల సమీపంలో ఉన్న మధ్యం దుకాశులను తొలగించేందుకు తీసుకున్న నిర్ణయం ప్రశంసనీయమైనది. ఇటువంటి చర్యలు విద్యార్థులకు, ప్రజలకు ప్రశాంతివైన వాతావరణాన్ని కల్పించడంలో దోహదపడతాయి. అధ్యక్షుల తల్లిదండ్రుల మనస్సులు, విద్యార్థులకు గౌరవాన్ని కాపాడే ఈ విధానాన్ని ఇతర రాష్ట్రాల కూడా పరిశీలించి అనువు చేస్తే సమాజ శ్రేయస్సుకు మరింత తోడ్పాటు అందుతుంది. సమాజంలో నానకాల ఆలోచనలు, అమంచి విలువలను, ఆశాభక్తికలనైన జీవనవిధానాన్ని ప్రోత్సహించేందుకు కూడా ఇది దోహదపడవచ్చుంది.

- ఎన్. కృష్ణ, హైదరాబాద్

అధికారులకు లంచాల ఇవ్వడం ప్రభుత్వ ఆఫీసులోని మనభూమి, శాశ్వతం, కలం ఇంటా వైతాన తదితర సర్వేక్షేత్రము ను గాన నిర్వాహకులకు గాన ప్రభుత్వ అధికారులకు గాన ఎక్కడ కూడా అదనపు రసం చెల్లించలేదు. అలాగే అధికారుల వంతుల దబ్బలు అడిగితే వై అధికారుల ఫిర్యాదు చేయండి తప్ప దబ్బలు ఇవ్వరాదు. ఒకసారి అదే ఇవ్వడం మొదలుపెడితే అందరూ లంచగొండులు తయారవుతారు. అప్పుడుగా ఉండరు.

- మొరే శివకుమార్, రంగారెడ్డిజిల్లా

ప్రస్తుతిలో నందనని రెగ్యులర్ చేయాలి

అంబ్రోజ్ ఎంప్లాయిమెంట్ రెగ్యులరైజేషన్ కోర్సు గత ప్రభుత్వం 2013 జి.జి.114 వ్యాసం 2023లో ఉద్ఘాటించి దేశీని పాఠశాల అభివృద్ధిని నందనని రెగ్యులర్ చేస్తూ, ఎన్ఐఆర్ కే. రావడం అనే ప్రక్రియ నిలిపివేసింది. కొత్తగా చూడమి ప్రభుత్వం రెగ్యులర్ నియమ సంవత్సరా తరువాత మరల రెగ్యులర్ ప్రక్రియ క్రితాంశ వచ్చింది. కాంబ్రోజ్ వ్యవస్థాపక ప్రభుత్వం దానిని గత కళాశాలలో ఇతర శాఖలలోనూ కాంబ్రోజ్ తెచ్చుకున్నామని ఉన్నాడు. రెగ్యులర్ ప్రక్రియలో భాగంగా వీరి నవీన్తీర్థ వారికి కేవలం కూడా అలాడే జరిగి నిలిచి పోర్ట్ ద్వారా నందనని విభజనలో ఇంటర్ కమిషన్ గాని ఉంది దిగువ ద్వారా విభజన కూడా అవోర్డ్ చేశారు. కేటగిరీల విభజనలో జి.జి.114 ని నిబంధించి నందనని వారిని పాల్వడి ఉండవలసి వారిని పంపి వోవోడే కాని వారిని ఎడవోడే ఉండవలసి అనే ప్రతిపక్ష ఉన్నాయి. పైఅధికారులు పరిశీలించవలసి ఉంది.

- డా.దత్తాత్రేయ అప్పలనాయుడు, విజయనగరం

జ్ఞాపకములే పునరాశాపం
మరికా మీదే సూర్యుడు, పాక్సాన్స్, ఈజిప్ట్, టార్గ్ వంటి దేశాలు
మృత్యురంజక కోర్కెగాయని అంతే అతనిని నమోదానమే వస్తుం
నాని రక్షణ రంగం వరిశ్రమలు ఎక్కువగా ఉన్నప్పటికీ పాక్
స్ ని దేశం అబుదాబు ఉన్నప్పటికీ టార్గ్ నాలో సక్ష్మ
ం ఉన్నప్పటికీ తనపై బలం ఉన్న వారం సహాయం అంది
నందు అని ఉగ్రసంకల్పాలతో ఉన్నది. ఇంకా వశ్యమతరంగా
క్షోభం అంత ఈ అవసరమృత్యురంజకం కారణం అ
నందు. అయితే ఈమధ్యనీ అంతా జ్ఞానంలోకి పున శాపం
వుతుంది. మేదే ద్వాంతులతో ఉన్న అసాధారణ పరిస్థితి
తే జ్ఞానంలోకి వెళ్లిన వారు మట్టుకుంటున్నాడు.

- భారత అవినాష్, జనగామ

అపవలలో జంతుబలిని నిషేధించాలి

అపవలలో వీధులలో జంతు బలిని నిషేధించాలి. రాష్ట్రంలో జంతువులను వధించడం వలన జంతువు కేళి క్షాంతి,వ్యర్థవదనాదాలను,రక్తం, మాంసం,ఎముకలు, కనదు, బిడి వదనాదులు ముందుగా వాననలో అంటు రోగాలు వస్తున్నాయి. జంతువులను బలితీసి వారు ఆర్థికంగా లాభం పొందుతారు. వారి పట్టుక ప్రత్యేక ప్రజలు అనారోగ్యం వచ్చుతుంది. కనుక తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అరోగ్య, పశుసంరక్షణ, స్టానిక గ్రామ సంస్థాపితీ, జాతీయ శాఖ సహకారంతో గ్రామంలో జంతు బలిని నిషేధించ చేయాలి.

- కె. శీనివాస్, వరంగల్

వినియోగదారు ఎడిట్ చేయండి..

ఆర్థిక, సామాజిక, రాజకీయ విశ్లేషణాత్మక రచనలు పంపగోరు రచయితలు
మాకు పంపే వ్యాసాలు ఇతర పత్రికలకు కూడా పంపడం సరైన విధానం కాదు. సహకరిస్తారని ఆశిస్తాం. -ఎడిటర్
(e-mail: editpage@vaartha.com)

ఈస్ట్ బెంగాల్ విజయం

అల్ అరబీ 4-1 తేడాతో ఓటమి

న్యూఢిల్లీ: ఎంపీసీ ఛాంపియన్స్ లీగ్ టూ గ్రూప్ దశకు అర్హత సాధించేందుకు, ఈస్ట్ బెంగాల్ కువైట్కు చెందిన అల్ అరబీ ఎన్సీసి 4-1 తేడాతో ఓడించింది. 76వ నిమిషంలో అనాయో ఇఫ్తాహ సెనాల్లీని గోల్గా మలిచి అతిథి జట్టును అధిక్యంలోకి తీసుకురావడంతో, ఐస్ఎల్ ఛాంపియన్స్ టోర్నమెంట్ నుండి నిష్క్రమించే దిశగా పయనిస్తున్నట్లు కనిపించారు. అయితే, 90వ నిమిషంలో జయ్ గుప్తా హెడర్తో చేసిన గోల్ అదనపు సమయానికి దారితీయగా, ఆ తర్వాత ఈస్ట్ బెంగాల్ పూర్తి నియంత్రణ సాధించింది. 108వ నిమిషంలో కెప్టెన్ మహమ్మద్ రషీద్ అద్భుతమైన హాఫ్వాల్తో అతిథ్య జట్టును అధిక్యంలోకి తీసుకువెళ్లగా, ఆట ముగియడానికి ఏడు నిమిషాల ముందు ప్రత్యామ్నాయ ఆటగాడు డేవిడ్ లాల్పూన్సంగా మూడవ గోల్ చేశాడు. స్టాపేజ్ బ్రెమెల్ రోహిత్ దాసు ఈ ఘన విజయాన్ని పూర్తి చేశాడు, ప్రభుసఖన్ సింగ్ గోల్ కూడా కీలకమైన సేవలు చేసి అతిథ్య జట్టును పోటీలో నిలబెట్టాడు. 50వ నిమిషంలో జెసీన్ తోనీకర్ అందించిన పోస్టును అందుకున్న బిషిన్ సింగ్ బంతిని లక్ష్యం నుండి దూరంగా కొట్టడంతో ఈస్ట్ బెంగాల్ ఒక గొప్ప అవకాశాన్ని కోల్పోయింది. గుప్తా చివరి నిమిషంలో చేసిన గోల్ ఆట స్వరూపాన్ని మార్చిసి గెలుపొందింది. ఈ విజయంతో ఈస్ట్ బెంగాల్ ఎంపీసీ ఛాంపియన్స్ లీగ్ టూ యొక్క వెస్ట్ రీజియన్ గ్రూప్ దశకు చేరుకుంది, అక్కడ 16 జట్లు హోమ్ఆండ్ఆవ్ రౌండ్రాబిన్ ఫార్మాట్లో పోటీపడతాయి.

కెనడియన్ ఓపెన్ ఫైనల్కు స్వీయాబెక్

న్యూఢిల్లీ: కెనడియన్ ఓపెన్లో జరిగిన యూఎస్ ఓపెన్ ట్యూన్ఆప్ ఈవెంట్లో ఇగా స్వీయాబెక్ ఫైనల్కు చేరుకుంది. నిర్ణయాత్మక సెట్లో స్వీయాబెక్ ఒక బ్రేక్ వెనుకబడినప్పటికీ పుంజుకుని ఓటమిని తప్పించుకుంది. నిర్ణయాత్మక సెట్లో స్వీయాబెక్ 6-3, 1-6, 6-3 తేడాతో ఓడింది, ఈ సీజన్లో తొలిసారిగా టోంబోలో ఫైనల్లో తన స్థానాన్ని భాయం చేసుకుంది. 2022లో షషింగ్ మెడెనీలో తన ఆరు గ్రాండ్ స్లామ్ బ్రెటిల్లో ఒకదాన్ని గెలుచుకున్న స్వీయాబెక్, ఈ యూఎస్ ఓపెన్ వెంట్లో వర్షం కారణంగా ఆలస్యమైన మొదటి సెట్ను కైవసం చేసుకుంది. ఆ తర్వాత స్వీట్లీనా ఆటను తన వైపుకు తిప్పుకుని, ఏకపక్షంగా సాగిన రెండో సెట్లో పోలిష్ క్రీడాకారిణి సర్వీస్ను రెండుసార్లు బ్రేక్ చేసింది. నిర్ణయాత్మక సెట్లో స్వీట్లీనా బ్రేక్ సాధించి 3-2 అధిక్యం సంపాదించినప్పటికీ, మాజీ ప్రపంచ నంబర్ వన్ స్వీయాబెక్ చివరి నాలుగు గేములను వరుసగా గెలుచుకుని విజయాన్ని కైవసం చేసుకుంది. మరో సెమీఫైనల్లో కజకిస్తాన్కు చెందిన ఎలెనా రైబాకినా, నాలుగు సీడ్ క్రీడాకారిణి కోకో గాఫ్ను 5-7, 6-2, 6-2 తేడాతో ఓడించింది. క్వార్టర్ ఫైనల్లో ఒక సెట్ వెనుకబడినప్పటికీ పుంజుకుని నవోమ్ ఒసాకాను ఓడించి, రెండో సీడ్ క్రీడాకారిణి మరో పునరాగమన విజయాన్ని పూర్తి చేసింది.

23 యేళ్ల తర్వాత తొలి టెస్ట్

ఆస్ట్రేలియాను గడగడలాడించిన బంగ్లాదేశ్

న్యూఢిల్లీ: ఆస్ట్రేలియా వర్తమానను బంగ్లాదేశ్ ఘనంగా ప్రారంభించింది. 23 ఏళ్ల తర్వాత ఆసీస్ గడ్డపై తొలి టెస్ట్ ఆడుతున్న బంగ్లాదేశ్, ఫస్ట్ టెస్ట్ తొలి రోజు అతిథ్య జట్టును గడగడలాడించింది. రెండు టెస్టు సిరీస్లో భాగంగా గురువారం ధార్మిన్ వేదికగా ప్రారంభమైన తొలి టెస్ట్లో టాన్ గెలిచిన బ్యాటింగ్ దిగిన ఆస్ట్రేలియా తొలి ఇన్నింగ్స్లో 198 పరుగులకే కుప్పకూలింది. బంగ్లాదేశ్ పేసర్ హసన్ మహ్మద్(6/55) ఆరు వికెట్లతో ఆసీస్ పతనాన్ని శాసించగా, టస్కిన్ అహ్మద్(2/55), ఎబాడన్ హోస్సైన్ (2/39) రెండో వికెట్లు పడగొట్టారు. ఆసీస్ బ్యాటర్లలో స్టీవ్ స్మిత్(109 బంతుల్లో 7 ఫోర్లు, సిక్స్తో 71) హాఫ్ సెంచరితో రాణించి ఇజ్జత్ కాపాడాడు. ట్రావిస్ హెడ్(22), జాకీ వెదరాల్(23), మార్నస్ లబుషిన్(1), కామెరూన్ గ్రీన్(13), అలెక్స్ క్యార్(19), బ్యూ వెబ్స్టర్(12), పోల్ కమిన్స్(9), మిచెల్ స్టార్క్(1), నాథన్ లయన్(7) తీవ్రంగా నిరాశపడ్డారు. ఓవైపు వరుసగా వికెట్లు పడినా స్టీవ్ స్మిత్ ఒంటరి పోరాటం చేశాడు. టెస్ట్లో బంగ్లాదేశ్పై ఆసీస్కు ఇదే అత్యల్ప స్కోర్. ఈ మ్యాచ్లో పూర్తి స్థాయి

జట్టుతో బరిలోకి దిగిన ఆసీస్ ఆశించిన రీతిలో రాణించలేకపోయింది. ఇప్పటి వరకు బంగ్లాదేశ్తో ఆసీస్ 7 టెస్టులు ఆడగా, ఇదే అత్యల్ప స్కోర్. 9 ఏళ్ల క్రితం 2017లో మిర్రపూర్లో బంగ్లాదేశ్పై ఆసీస్ ఓడిన టెస్ట్లో 217 పరుగులకే ఆటబ్రేం. ఇప్పటి వరకు ఇదే అత్యల్పం కాగా.. తాజా ఇన్నింగ్స్ దాన్ని బ్రేక్ చేసింది. అనంతరం బ్యాటింగ్కు దిగిన బంగ్లాదేశ్ తొలి రోజు ఆట ముగిసి సమయానికి 24 ఓవర్లలో వికెట్ నష్టానికి 96 పరుగులు

చేసింది. క్రీజులో తంజీద్ హసన్(32 బ్యాటింగ్), మోమినుల్ హక్(35 బ్యాటింగ్) ఉన్నారు. ఓపెనర్ పాదమన్ ఇస్లామ్(20)ను మిచెల్ స్టార్క్ క్యాన్ బెట్గా పెవిలియన్ చేర్చాడు. ప్రస్తుతం బంగ్లాదేశ్ 102 పరుగుల వెనుకంజలో ఉంది. మొత్తంగా తొలి రోజు ఆటలో మూడు సెషన్లలో బంగ్లాదేశ్ అధిపత్యం తెలాయించింది. ఆస్ట్రేలియా బ్యాటర్లలో చాలా మంది ఎడ్జిల్తో క్యాన్ బెట్గా వెనుదిరిగారు.

కీమర్ చేతిలో ప్రజ్ఞానంద ఓటమి!

స్వీస్ గ్రాండ్ మాస్టర్ను ఓడించిన ఐవ్య

అమెరికాకు చెందిన వెస్లీ సో తన స్వదేశీయుడైన ఫాబియాతో కరువానాను ఓడించి 2.5 పాయింట్లతో ఏకైక అగ్రస్థానానికి చేరుకున్నాడు. ఫ్రెంచ్ జీఎం మాక్సిమ్ వావియర్లాగ్రావ్ మరియు అమెరికాకు చెందిన లెవాన్ అరోనియన్, జవోఖిర్ సిందరోవ్ మరియు జోసెఫ్ వాన్ ఫోర్స్టెల్తో డ్రాలు వంచుకుని, మూడు రౌండ్ల తర్వాత 2 పాయింట్లతో సంచయక్రంగా రెండో స్థానానికి చేరుకున్నారు. ప్రజ్ఞానంద, కరువానా, కీమర్ మరియు సామ్ సెవియెరితో కలిసి న్యూన స్థానాన్ని వంచుకున్నారు. మరోపక్క కెయర్న్స్ కవోల్ వరుసగా మూడో ఓటమిని చవిచూసి స్వీస్ గ్రాండ్ మాస్టర్ అల్లిగండ్రా కోస్సినియెక్ను ఓడించిన భారత క్రీడాకారిణి ఐవ్య దేశముఖ్

మూడో స్థానానికి ఎగవారిం ది. ఐవ్య ఇప్పుడు 2 పాయింట్లతో పాయింట్ల పట్టికలో మూడో స్థానంలో నిలిచింది. 2.5 పాయింట్లతో సంచయక్త అగ్రగము లుగా ఉన్న చైనాకు చెందిన టాన్ జోంగ్స్, అమెరికాకు చెందిన అలిస్ లీల కంబే ఆమె వెనుక ఉంది.

ముంబయి,ఆగస్టు 13: టాటా సన్స్ తదుపరి ఛైర్మన్ ఎంపిక చేసేందుకు సెలెక్షన్ కమిటీ ఏర్పాటుకు వర్తమా ప్రారంభించాలని సర్ దొర్లాబ్ టాటా బ్రన్స్ గురువారం తీర్మానం చేసింది. వచ్చే ఏడాది ఫిబ్రవరి నుంచి

టాటా సన్స్ తదుపరి ఛైర్మన్ ఎంపికకు కమిటీ ఏర్పాటు

ప్రారంభమయ్యే మూడో విడత పదవీకాలానికి తిరిగి నియమించకోవడానికి ప్రస్తుత ఛైర్మన్ ఎన్. చంద్రశేఖర్ ఆసక్తి చూపకపోవడంతో ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నారు.ఉప్పు నుంచి సాఫ్ట్వేర్ వరకు విభిన్న రంగాల్లో కార్యకలాపాలు నిర్వహిస్తున్న టాటా గ్రూప్ హోల్డింగ్ కంపెనీ అయిన టాటా సన్స్లో సర్ దొర్లాబ్ టాటా బ్రన్స్ రెండు ప్రధాన వాటాదారుల్లో ఒకటి. మరో కీలక బ్రన్స్ అయిన సర్ రతన్ టాటా బ్రన్స్ ప్రస్తుతం బోర్డు కార్యుపై నియంత్రణ సంతృప్తి విచారణను ఎదుర్కొంటోంది. మహారాష్ట్ర ఛారిటీ కమిషన్ ఆదేశాల

కారణంగా ఆ బ్రన్స్ సమావేశాలు నిర్వహించడంపైనా ఆంధ్రలు ఉన్నాయి. చంద్రశేఖర్ మూడోసారి ఛైర్మన్గా కొనసాగేందుకు తనను తాను ప్రతిపాదించి చుకోవడం లేదని టాటా సన్స్ నామినీ డైరెక్టర్లకు ఈమెయిల్ ద్వారా తెలియజేసిన్నట్లు టాటా బ్రన్స్ ఒక ప్రకటనలో తెలిపింది. టాటా సన్స్ ఆర్థికల్లో ఆఫ్ అసోసియేషన్కు అనుగుణంగా, కొత్త బోర్డు ఛైర్మన్గా నియమించాల్సిన వ్యక్తిని సిఫారసు చేసేందుకు వీలుగా వీలైనంత త్వరగా సెలెక్షన్ కమిటీ ఏర్పాటును ప్రారంభించాలని తీర్మానించినట్లు వెల్లడించారు.

నాయకత్వ మార్పు సజావుగా, నిర్ణీత సమయంలో, క్రమబద్ధంగా జరిగేలా టాటా సన్స్కు పూర్తి సహకారం అందిస్తామని టాటా బ్రన్స్ తెలిపింది. టాటా సన్స్, టాటా గ్రూప్ విలువలు, దీర్ఘకాలిక ప్రయోజనాలకు అనుగుణంగా ఈ మార్పు ఉండేలా మాస్తామని పేర్కొంది.గత పదేళ్లలో టాటా సన్స్, టాటా గ్రూప్కు చంద్రశేఖర్ అందించిన విశేష సేవలు, నాయకత్వానికి తమ వ్యూహదయపూర్వక కృతజ్ఞతలు తెలుపుతున్నట్లు సర్ దొర్లాబ్ టాటా బ్రన్స్ పేర్కొంది. ముఖ్యంగా గ్రూప్లో గణనీయమైన మార్పులు, వృద్ధి, పరివర్తన చోటుచేసుకున్న సమయంలో ఆయన అందించిన సేవలను బ్రన్స్ కొనియాడింది.

వాణిజ్యం

భారత్ వాణిజ్య లోటు జులైలో 31.9 బిలియన్ డాలర్లకు పెరుగుదల

న్యూఢిల్లీ, ఆగస్టు 13: భారత్ వాణిజ్య లోటు జులై నెలలో 31.9 బిలియన్ డాలర్లకు పెరిగింది. గత ఏడాది ఇదే నెలలో నమోదైన 27.88 బిలియన్ డాలర్లతో పోలిస్తే లోటు పెరిగినట్లు డైరెక్టరేట్ జనరల్ ఆఫ్ కమర్షియల్ ఇంటెలిజెన్స్ అండ్ స్టాటిస్టిక్స్ గురువారం వెల్లడించింది. వాణిజ్యనిపుణుల అంచనా 30.5 బిలియన్ డాలర్లతో పోలిస్తే వాణిజ్య లోటు కొంత అధికంగా నమోదైంది. జులైలో దిగుమతులు 17.5 శాతం వార్షిక వృద్ధితో 76.22 బిలియన్ డాలర్లకు చేరుకోగా, ఎగుమతులు 19.6 శాతం పెరిగి 44 బిలియన్ డాలర్లకు చేరాయి. దిగుమతులతో పోలిస్తే ఎగుమతులు వేగంగా పెరిగినప్పటికీ, దిగుమతుల విలువ అధికంగా ఉండటంతో వాణిజ్య లోటు విస్తరించింది. మొత్తం వాణిజ్యంలో సరుకుల వాణిజ్య లోటు వాటా గత ఏడాది 27.3 శాతంగా ఉండగా, ఈ ఏడాది జులైలో 26.5 శాతానికి తగ్గింది.ఎగుమతుల్లో ఎలక్ట్రానిక్స్ ముకుడుపెక్టోలియం ఉత్పత్తులు, ఎలక్ట్రానిక్ వస్తువులు, ఇంజనీరింగ్ ఉత్పత్తులు, రత్నాలు-అభరణాలు, ఇనుప ఖనిజం, మాంసం-పౌల్ట్రీ ఉత్పత్తులు ఎగుమతుల్లో మెరుగైన పనితీరు కనబరిచాయి. ఎలక్ట్రానిక్ వస్తువుల ఎగుమతులు వార్షిక ప్రాతిపదికన 30 శాతం పెరిగాయి. ఇంజనీరింగ్ వస్తువుల ఎగుమతులు 18 శాతం, రత్నాలు-అభరణాలు 6 శాతం, ఇనుప ఖనిజం 33 శాతం, మాంసం-పౌల్ట్రీ ఉత్పత్తుల ఎగుమతులు 45 శాతం వృద్ధి చెందాయి. టైవాన్, జపాన్, మియత్నాం, ఆస్ట్రేలియా, స్పెయిన్, ఆఫ్రికా, ఆసియాన్ దేశాలకు ఎగుమతులలో గణనీయమైన వృద్ధి నమోదైంది. కెన్యా, ఎన్సీసియా ప్రాంతాలకు కూడా ఈ ఏడాది తొలి నాలుగు నెలల్లో ఎగుమతులు పెరిగాయి.

స్వల్ప లాభాలతోనే సెన్సెక్స్, నిఫ్టీ ముగింపు

ముంబయి, ఆగస్టు 13: వారాంతపు బీఎస్ఈ డెరివేటివ్స్ కాంక్రెట్ల గడుపు ముగింపు సేవభ్యంలో గురువారం దేశీయ స్టాక్ మార్కెట్లు ఓడిదుడుకుల మధ్య స్వల్ప లాభనష్టాలతో కొనుగోళ్లు మార్కెట్కు అందగా నిలిచాయి. మిడ్ క్యాష్, స్మార్ట్ క్యాష్ సూబీలు రెండూ లాభాల్లో ముగిశాయి.బీఎస్ఈ సెన్సెక్స్ 113.61 పాయింట్లు లాభపడింది. మరోవైపు నిఫ్టీ 50 40.10 పాయింట్లు కోల్పోయి 24,395.85 వద్ద ముగిసింది. నిఫ్టీని పైకి నడిపిన షేర్లలో రాప్నా సీ అండ్ టూటల్, ఎటర్నల్ 1.26 శాతం చొప్పున, టీఎస్ఎస్ 1.08 శాతం చొప్పున లాభపడ్డాయి. బీఎస్ఈ మిడ్ క్యాష్ సూబీ 0.29 శాతం, బీఎస్ఈ 250 స్మార్ట్ క్యాష్ సూబీ 0.09 శాతం చొప్పున పెరిగాయి. బీఎస్ఈలో మొత్తం 2,192 షేర్లు లాభపడగా, 2,127 షేర్లు నష్టపోయాయి. మరో 237 షేర్లలో ఎలాంటి మార్పు లేదు. అంతర్జాతీయ మార్కెట్లపై బ్రెజిల్ ముడిపమురు అక్టోబర్ 2026 పూర్వవర్గ బ్యారెల్కు 1.64 డాలర్లు తగ్గి 87.34 డాలర్లకు చేరింది. విదేశీ మారక మార్కెట్లలో రూపాయి స్వల్పంగా బలపడింది. గత సెషన్లో 95.3325 వద్ద ముగిసిన రూపాయి గురువారం 95.4800 వద్ద కొనసాగింది. భారత్ 10 ఏళ్ల బెంచ్మార్క్ ప్రభుత్వ బాండ్ రాబడి 0.28 శాతం తగ్గి 6.758 శాతానికి చేరింది. గత సెషన్లో ఇది 6.777 శాతంగా ఉంది. ఎంసీఎక్స్లో అక్టోబర్ 5, 2026 డెలివరీ బంగారం పూర్వవర్గ 0.44 శాతం తగ్గి 10 గ్రాములకు రూ.1.54,200 వద్ద నిలిచాయి. టాటా మోటార్స్ 3.82 శాతం, నుజూత్ ఫ్లోలోకెమికల్స్ 3.57 శాతం, మిశ్రద్రావ నిగమ్ 9.19 శాతం, ఖాక్ బాక్స్ 7.76 శాతం, లెన్స్ కార్డ్ సాల్యూషన్స్ 1.63 శాతం, ఆఫ్టర్ 8.74 శాతం, లింకన్ ఫార్మాస్యూటికల్స్ 4.79 శాతం పెరిగితే థైరోకేరీ టెక్నాలజీస్ 6.21 శాతం, గ్రూప్ ఐడెంటిఫైర్ 1.54 శాతం, 63 మూన్స్ టెక్నాలజీస్ 8.09 శాతం, 63 మూన్స్ టెక్నాలజీస్ 8.09 శాతం చొప్పున క్షీణించాయి.

‘ఫండ్స్’లోకి రికార్డు స్థాయిలో పెట్టుబడులు

న్యూఢిల్లీ, ఆగస్టు 13: భారత మ్యూచువల్ ఫండ్ రంగంలోకి వచ్చిన మొత్తం నికర పెట్టుబడులు అల్ట్రైమ్ గరిష్ఠ స్థాయి రూ.85.75 లక్షల కోట్లకు చేరుకున్నాయి. వివిధ మార్కెట్ విభాగాల్లో పెట్టుబడిదారుల విశ్వాసం బలంగా కొనసాగుతున్నదానికి పెట్టుబడుల రాక నిదర్శనమని ఆంధ్ర వెల్లడించింది.జిఐఎల్ క్యాపిటల్ సేవ్డే ప్రకారం.. జాన్కోతో పోలిస్తే జూలైలో మొత్తం నికర పెట్టుబడులు సుమారు 4.30 శాతం పెరిగాయి. ఏడాది కాలంలో మ్యూచువల్ ఫండ్స్ నికర ఆస్తుల నిర్వహణ విలువ 13.80 శాతం వృద్ధిని నమోదు చేసింది. మ్యూచువల్ ఫండ్ పెట్టుబడుల యాజమాన్య వివరాలను పరిశీలిస్తే వివిధ వర్గాల మధ్య దాదాపు సమతుల్య పంపిణీ కనిపించింది. మొత్తం మ్యూచువల్ ఫండ్ ఆస్తుల్లో కార్పొరేట్లు 37.17 శాతంతో అత్యధిక వాటాను కలిగి ఉన్నాయి. ఆ తర్వాత అధిక నికర విలువ కలిగిన వ్యక్తులు 33.83 శాతం వాటాతో రెండో స్థానంలో ఉన్నారు. రిటైల్ ఇన్వెస్టర్ల వాటా సుమారు 27 శాతంగా ఉండగా, బ్యాంకులు, ఆర్థిక సంస్థల వాటా 1.92 శాతంగా ఉంది. విదేశీ పోర్ట్ ఫోలియో ఇన్వెస్టర్లు, విదేశీ సంస్థాగత ఇన్వెస్టర్ల వాటా కలిపి సుమారు 0.07 శాతంగా ఉంది.అతర రంగాల్లో పరిశీలిస్తే ఈక్వీటీ, బ్యాలెన్స్ షీట్ ఫండ్లు అధిపత్యం కొనసాగిస్తున్నాయి. మొత్తం మ్యూచువల్ ఫండ్ ఆస్తుల్లో బీటీ వాటా 61.06 శాతంగా ఉంది. ఎక్స్ట్రాడ్ ట్రేడిడ్ ఫండ్లు, ఫండ్ ఆఫ్ ఫండ్స్ 14.01 శాతం వాటాను నిర్వహిస్తున్నాయి.లిక్విడ్, మనీ మార్కెట్ ఫండ్ల వాటా 13.37 శాతంగా ఉండగా లిక్విడ్, మనీ మార్కెట్ ఉత్పత్తులను మినహాయించిన డెబ్ట్ ఫండ్ల వాటా 11.57 శాతంగా ఉంది. ఈక్వీటీ ఫండ్లలోకి రూ.24,697 కోట్ల పెట్టుబడులు జూలైలో ఈక్వీటీ విభాగంపై పెట్టుబడిదారుల్లో భారీ ఆసక్తి కనిపించింది. ఈ విభాగంలోకి మొత్తం రూ.24,697 కోట్ల నికర పెట్టుబడులు వచ్చాయి. ఈక్వీటీ విభాగంలో పెట్టుబడిదారులు స్మార్ట్ క్యాష్ ఫండ్లకు అత్యధిక ప్రాధాన్యత ఇవ్వగా మిడ్ క్యాష్, ఫ్లెక్సీ క్యాష్ తదితర కేటగిరీలు కూడా మెరుగైన పెట్టుబడులను ఆర్జిస్తున్నాయి.

